

A rehabilitáció a foglalkoztatás kulcskérdése

Folytatódott az Emberi Erőforrások Minisztériuma Szociális Ügyekért Felelős Államtitkárságának a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatását támogató munkája. Fülöp Attila Államtitkár az érdekvédők és munkaadók tapasztalatait, ötleteit akarta megismerni, közös gondolkodást hirdetett annak érdekében, hogy még tovább növelhessék a foglalkoztatottak számát. A megbeszélés fő fókuszja minden oldalról a foglalkoztatási rehabilitáció volt: vagyis az érintetteket felkészíteni és a munkáltatókat olyan fejlesztésekben támogatni, ami segíti a megváltozott munkaképességűek fogadását. De újabb mérföldkőhöz érkeztünk - ahogy az államtitkár fogalmazott- olyan egyedülálló portál indul nyáron, ahol minden segítséget megkap a két oldal, vagyis újabb híd épül.

Intelligens rehabilitációs és álláskereső platform – így hívják azt a közösségi teret, amelynek tesztjét a június 1-ei találkozón jelentett be Fülöp Attila az Emberi Erőforrások Minisztériuma Szociális Ügyekért Felelős Államtitkára, aki bemutatásának bevezetőjét azzal nyitotta, hogy az a kérdés és az újabb fejlesztés célja, hogy mit tudunk együtt tenni azért, hogy minél több megváltozott munkaképességű embert munkához juttassunk.

„Nagyot léptünk az elmúlt években, hiszen a korábbi 18 százalékról mára 44 százalékos az érintettek foglalkoztatása, de, ha tovább akarunk lépni, márpedig ez nem kérdés, akkor hatékony együttműködés kell. Most ez a találkozót is ezért hívtuk össze, illetve azért is, hogy bemutassuk azt az egyedülálló, innovatív megoldásokkal létrehozott platformot, amely célzottan hozza össze az álláskeresőket és a munkáltatókat. Ugyan itt kimondottan a munkavállalás segítése a cél, de egészen biztos, hogy egy közösségi térré is válhat”- kezdte Fülöp Attila, aki bemutatta az első tesztelésre meghirdetett felületet. Ennek része a megszokott regisztráció, önéletrajz és az igények szerepeltetése, azután az egészségügyi státusz alapján beazonosított képességek szerinti besorolás, egy automatikus keresés, hogy összetalálkozzanak az igények mind a munkáltatók, mind a munkát keresők részéről. Az innováció része az érzékenyítés, megtölteni olyan információkkal, amelyek ezt segítik, hogy azok a munkaadók is elgondolkozzanak, akik mondjuk akár pár hónapja sem gondolkodtak abban, hogy megváltozott munkaképességű munkatársuk legyen. Illetve egy mentori tevékenység is, amely újabb híd lehet a két oldal között.

„Van még mindig 150 ezer megváltozott munkaképességű társunk, akik közül egészen biztosan több tízezren találhatnak majd állást a jövőben. Az informatika egy olyan eszköz, amit bűn lenne nem kihasználni. Ezen kívül december 31-éig teszünk le egy javaslatot a Kormány elé, amelyet a közös elképzelések mentén alakítunk majd ki, amelyhez valamennyiük segítségét kérjük. Mind szélesebb körben és eszközzel szeretnénk hangot adni annak, hogy az érintettek foglalkoztatása szolidaritási és gazdasági érték is”- tette hozzá az Államtitkár, aki átadta a szót a meghívottaknak, akik szinte valamennyien a rehabilitációs felkészítést emelték ki, minél több ilyen programot várnak, illetve több olyan szakembert, akik célcsoport specifikusan tudnak segítséget adni.

Kósa Ádám, a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége Elnöke elsősorban az üzemorvosi munka kapcsán felmerülő anomáliákról beszélt, ami megoldásra vár. Ő egy olyan példát hozott erre, amikor egy 35 éve asztalosként dolgozó ember hallása romlik és emiatt az orvos eltiltja a fűrészeléستől, ezzel pedig a munkanélküliségbe taszítják. Fontosnak tartotta végig gondolni, hogy a munkavállalókat miként lehetne még jobban motiválni, illetve a most meghirdetett platformon jó példákat is kiemelni, hogy ne csak száraz adatok jelenjenek meg, vagy annak kiemelését, hogy milyen problémákkal jár a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatása.

Az Autisták Országos Szervezetének Elnöke is elsősorban az egyéni rehabilitációs szakemberek hiányára hívta fel a figyelmet, akit megkereshetnek az érintettek, sokszor nagyon jó képességű dolgozni vágyók, akár diplomás emberek, akik segítik a híd építését.

„Két generáció nőtt úgy föl, hogy nemigen kaptak ilyen segítséget és számukra nagyon nehéz az elhelyezkedés, pedig az érintettek száma egyre nő, ma már az iskolákból kikerülők négy százaléka küzd autizmussal. A munkáltatóktól nem várható el, hogy tudjanak magától kezelni egy ilyen munkavállalót, viszont nem is igen képzünk foglalkoztatás rehabilitációs szakembereket, pedig ez nagyon fontos lenne. Nálunk az érintettek 95 százaléka tud dolgozni és a gondos támogatásnak, az utánkövetés szerint tartósan a munkahelyén maradnak”.

A találkozón a munkáltatók is hasonló igényeket fogalmaztak meg, már csak azért is, mert érezhetően egyre nagyobb az igény a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatására. Csizi Péter, a 10 ezer megváltozott munkaképességű dolgozót foglalkoztató és 900 céggel dolgozó KÉZMŰ-ERFO-FŐKEFE cégcsoport ügyvezető igazgatója azt hangsúlyozta, hogy a szociális misszió mellett ezek a munkavállalók gazdasági értéket jelentenek. Nagyon nagy a piaci érdeklődés, mind több ország szeretné visszahozni termelését Kínából Európába, leginkább Közép-Kelet-Európába és vannak olyan üzletágak, ahol kimondottan ilyen munkatársakat keresnek, éppen ezért fontos, hogy a munkáltatók kapjanak innovációs, fejlesztési támogatást abban, hogy tudjanak alkalmazkodni az érintett munkavállalók fogadásához. De ugyanezt emelte ki Sindel István a Védett Szervezetek Országos Szövetségének Elnöke, aki szerint várhatóan a foglalkoztatásban sokkal nagyobb kihívás elé néznek, hiszen azok egy része, akiket eddig nem foglalkoztattak, vélhetően súlyosabb, illetve halmozott fogyatékkal élnek, fontos, hogy a munkaadók is tudjanak alkalmazkodni, felkészülni.

Nagy Sándor a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének Elnöke a rehabilitációs hozzájárulás felülvizsgálatát kezdeményezte, bővíteni azok körét, akik ma még nem számítanak megváltozott munkaképességűnek, holott ez abszolút indokolt lenne, mint a gyengénlátók, vagy a nagyothallók. Differenciálni a támogatást a fogyatékoság súlyossága szerint, mert nagyon más az ehhez szükséges alkalmazkodás. Az Elnök szerint elavult a jelenlegi foglalkozás egészségügyi rendszer, ami szintén reformra szorul.

Dr. Horváth Tamás Munkaerőpiacért Felelős Helyettes Államtitkár szerint mérföldkő a most megismert portál, amit bekapcsolnak majd a saját munkaerőpiaci oldalukra. Ez a terület is része lehet ugyanis annak a célkitűzésnek, amit az Európai Unió most hirdetett meg, vagyis 2030-ig 75 százalékos foglalkoztatást szeretnének elérni. Magyarország 85 százalékot tűzött ki célul, aminek része a megváltozott munkaképességűek munkához juttatása.

Dr. Simon Attila Jogi, Igazgatási és Agrárszakképzési Ügyekért Felelős Helyettes Államtitkár szerint egy munkaerőpiacunk és egy nemzetgazdaságunk van, ahol mindenkinek meg kell találni a képességeinek megfelelő munkát. Ebben egyformák vagyunk. Ez egy missziós munka, ahol az egész társadalmat visszük magunkkal, elindulunk és jutunk valahova lépésről lépésre, ebben pedig nagy lökést jelentett a Munka Törvénykönyvének tavalyi változtatása, amely eltörölte a kereseti korlátot, a rehabilitációs mentorok foglalkoztatását beszámíthatóvá tette a kvótába, illetve bekerültek a speciális nevelési igényű gyerekek is.

Kun Viktória szerint a PÉF ezen körön belül is egy különleges csoportot képvisel, hiszen talán a legnagyobb nehézséget a pszichoszociális fogyatékosággal élők foglalkoztatása jelenti. Őket tudja a munkaerőpiac a legnehezebben kezelni, befogadni, itt talán a legnagyobb a jelentősége a rehabilitációs támogatásnak. Mert, ahogy a megbeszélésen is elmondtuk: ahol bezárul egy ajtó, ott nyílik egy új. Meg kell találni azokat a készségeket, képességeket, amelyek nagyon is hasznosak

lehetnek a nemzetgazdaságnak és nem egy kiszolgáltatott, ellátásra szoruló közegként jelennek meg az ilyen problémákkal küzdő emberek, hanem közösen meg lehet találni azokat a lehetőségeket, ami mind az érintetteknek, mind a társadalomnak csak ad. Mert itt nagyon sok a tartalék. A foglalkoztatás hiánya, a semmittevés, nagy kihívást jelent a pszichoszociális egyensúlyi állapot fenntartása szempontjából. Nyilvánvaló, hogy az egyén életének, hasznosságának, társadalmi „fontosságának” érzete nélkül az élet kiüresedhet. Azonban nem mindegy, milyen foglalkoztatással lehetünk elégedettek. Hazánkban jelenleg még az overprotektív, atyáskodó formák léteznek, túlnyomó részben. Elképesztő a szemlélet, hogy a mentális problémával élők csak primitív, kihívást nem jelentő és képzettséghez alig igazodó munkaköröket láthatnak el és ott van még a bentlakásos intézményekben népszerű terápiais munka, amely éhbérért, alacsony színvonalú, általában monoton munkát takar.